

Lekció: **Gal 5,16-26**

Textus: **Ézs 5,1-7**

Élt egyszer egy család. Ennek a családnak a tagjai nagyon szorgosak voltak. Vásároltak egy házat és a ház feje szívvel-lélekkel elkezdte felújítani új otthonukat. Több évig dolgoztak, míg végül meglett a ház. Gyönyörű ház volt, gyönyörű kerttel. És a család örült ennek a háznak, örült, hogy annyi év nehéz munka után végre otthon érezhetik magukat, biztonságban, a kis kastélyukban. De akkor jött a parancs, hogy a környéken minden házat le kell rombolni. Az ország vezetőjének nagy tervei voltak, magasztos épületeket akart emelni arra a területre. De ehhez a család biztonságos kastélyát le kellett rombolni. És így is történt. Mindaz, amiért a család több éven át dolgozott, pillanatok alatt odalett. De a magasztos tervekből sem lett semmi, mert fél év múlva az ország vezetőjét is lecserélték.

Ez a történet fájdalmasan ismerős sok kolozsvári és más nagyvárosban élő számára. A múlt rendszerben nagyon sok ember élete munkáját semmisítették meg gondolkodás nélkül és pillanatok alatt. Éppen ezen a héten hallottam én is egy hasonló történetet, olyan emberektől, akik ezen keresztülmentek. Akik hasonló dolgokat éltek át, azok nagyon jól tudják milyen az, amikor valakinek élete munkáját semmisítik meg pillanatok alatt. Ilyenkor nemcsak azt a tárgyat vagy alkotást veszik el az embertől, hanem belőle is kiszakítanak egy darabkát. Fájdalmas dolog az, ha nem élvezhetjük munkánk gyümölcsét. Ezen események óta már nagyon sok idő eltelt, és egyesek azóta is hasztalanul keresik igazságukat.

Ézsaiás könyve 5. részének elején egy hasonló történettel találkozunk. Az ige ártalmatlanul kezdődik „dalt éneklek kedvesemről, szerelmesem szőlőjéről.” Az ígehallgatók már készülnek egy szép dalra, egy esetleges mulatságra. De a szerelmes dal hirtelen átalakul vádbeszéddé. Isten keresi az igazságát Izráelnél, egyenesen a vádlottakat szólítja meg. „Tegyetek igazságot köztem és szőlőm között!” A nép hiábavalóvá tette munkáját, Isten azt várta, hogy jó szőlőt terem, mégis vadszőlőt termett.

Isten mindent megtett szőlőjéért, Izráeléért. A kövér földet felásta és megtisztította a kövektől, beültette nemes vesszővel. Izráelnek ajándékozta a tejjel-mézzel folyó földet, megtisztította azt az ellenséges népektől. Közepére tornyot emelt, sajtót is vágatott benne. Biztonságossá tette a földet, nemes vezetőket és erős harcosokat adott a népnek, hogy védjék a földet. Isten mindent megtett a népért, de a nép válasza, viselkedése nem volt méltó a sok áldásra. A Bibliában visszatérő motívum ez: a) Isten megteremti az embert, az Édenbe helyezi, de az ember engedetlen. b) Isten meghallgatja a fogságban levő nép panaszát és kihozza Egyiptomból, de a nép elégedetlen a pusztában, szívesebben lenne fogoly a húsos

fazekak mellett. c) A nép királyt akar, Isten Sault királlyá keni, aki az első alkalommal engedetlen Isten iránt.

Ha a saját életünkre gondolunk, akkor elmondhatjuk azt, hogy Isten megáldotta életünket. Naponta ott van a kenyér az asztalunkon, a tető a fejünk fölött. Nem forgunk naponta veszedelemben, hanem nyugodtan sétálhatunk az utcán. Van családunk, vannak barátaink. Mindannyian érezzük Isten gondviselését. Persze, sok mindennel nem vagyunk megelégedve az életünkben, sok olyan terület van, ahol azt mondjuk, hogy lehetne jobb is, de ha csak a legszükségesebbekre tekintünk, akkor kijelenthetjük, hogy Isten mindent megadott, amire szükségünk van. Azonban mi is, Izráelhez hasonlóan nagyon gyakran csalódást okozunk Urunknak. Nem elegendő a mindennapi kenyér, többet szeretnénk. Nem elegendő a tető a fejünk felett, nagyobbat szeretnénk. Természetesnek vesszük azt, hogy biztonságban érezhetjük magunkat otthonunkban. Ha magunkba szállunk és mindennapjainkra tekintünk, bizony mi is elmondhatjuk, hogy nem felelünk meg Isten elvárásának.

Keresztyén emberekként tudjuk azt, hogy nem kell tökéleteseknek lennünk, nem kell mindenben megfelelnünk Istennek, hiszen ez lehetetlen és helyettünk mindezt valaki már megtette. De nem szabad megfélemlenünk arról, hogy Isten kiválasztása hatalmas felelősséggel jár. Isten azért választotta ki Izráelt a többi nép közül, hogy példaként állítsa a többi nemzet elé, hogy hogyan kell élni, miként kell tisztelni Istent. Izráelnek szent néppé és papsággá kellett lennie azért, hogy a többi népet is Istenhez vezesse. Így lett Izráelből, egy kicsi nemzetből, egy máig is fennmaradó hatalmas nép. Isten tehát felemel, de feladattal is megbíz. Erről szól a tántumok példázata is. Isten minél többet ad, annál többet el is vár tőlünk. Minél nagyobb áldása, annál jobban szeretné, hogy azt az áldást közvetítsd mások felé. Ezért annyira csalódott népében. Ő mindent megadott nekik „gyönyörű ültetvénynek” nevezi Izráelt, de ők nem teremtek megfelelő gyümölcsöket.

Ha a saját életünkre gondolunk: mi sem szeretjük azt, ha valaki nem teljesíti kötelességét irántunk. Főleg, ha mi mindent megtettünk a másikért. Mi is megharagszunk, felháborodunk. Megszakítjuk a kapcsolatot, és ha hatalmunk van rá, büntetünk. Ezt a fajta csalódást azok a szülők tudják megérteni a legjobban, akik minden fáradozásuk ellenére azt látják, hogy gyermekük a rossz irányba halad. Akik mezőgazdasággal foglalkoznak, azok nagyon jól tudják, mit kell tenni a rossz termésű vagy terméketlen növényekkel. Ki kell vágni. Isten ugyanezt teszi a vadszőlőt termő néppel. Mert Isten nemcsak pozitív példaként állítja Izráelt – és minket keresztyéneket – a többi nép elé, hanem példát is statuál a büntetésben, ha a nép Isten ellen fordul és helytelenül cselekszik.

Isten büntetése szigorú: a kerítést lerombolja, a kőfalat kidönti. A nép elveszíti biztonságát, ki lesz szolgáltatva a környező népek támadásainak és fosztogatásainak. A népet összetiporják, elfoglalják városait. Nem lesz metszés, sem kapálás, Isten hagy mindent elvadulni. Izráel még jobban elsüllyed vétkeiben, még jobban eltávolodik Istentől. Sőt Isten még a felhőknek is megparancsolja, hogy ne adjanak esőt, áldását teljesen megvonja a néptől. Számomra Isten ezen büntetése félelmetes, hiszen itt gondviselésének teljes megvonásáról van szó.

Azonban nem szabad arról sem megfeledkeznünk, hogy a Szentírásban Isten ítéletét mindig a szabadulás követi. Isten ítéletében mindig ott van a kegyelem is. Ebben az esetben az 5. részt megelőzően arról olvasunk, hogy Isten megmossa szennyétől a népet, megtisztítja lelkével Siont. Isten soha nem fordult el véglegesen az embertől, soha nem mondott le róla. Ennek bizonyításául sem hozhatok fel egyebet, mint a Szentírást, ahol lépten-nyomon – még az ítéletben is – Isten kegyelméről, gondviseléséről és szeretetéről olvashatunk.

Arra a kérdésre, hogy mivel érdemelte ki Izráel büntetését az 5. rész további részében olvashatunk. Meglepően aktuális dolgokról van szó, olyan tettekről, amelyeket ma már egyenesen erénynek tekintünk. A 8. versben azt olvashatjuk: „Jaj azoknak, akik házat házhoz ragasztanak, és mezőt mező mellé szereznek, míg hely sem marad másnak.” Nincs semmi baj azzal, ha valaki munkájából meggazdagodik. De itt azt olvashatjuk, hogy mások kárára gazdagodnak meg. Helyet sem hagynak a szegényeknek a letelepedésre, kirekesztik őket. „Jaj, azoknak, akik már reggel is ital után járnak! Estig elmulatnak, bor hevíti őket.” Egész Izráel, a köznéptől az előkelőig reggeltől-estig mulat, semmibe veszik Isten áldását, csak saját magukra gondolnak. És a sor folytatódik: azokkal, akik nem hisznek Isten ítéletében, kísértik Istent azzal, hogy kijelentik: „teljesedjék be mielőbb Izráel szentjének terve, hadd ismerjük meg!” Mások elferdítik az igazságot, a jóra azt mondják, hogy rossz, a rosszra azt, hogy jó.

Isten törvényességre várt, ehelyett önkényesség uralkodott, igazságra várt és kiáltó gazságot kapott. Ahol nem Isten az Úr, ahol nem az ő törvényét követik, ott öntörvényesség fog uralkodni. Ahol nem Isten igazságát tekintik mérvadónak, ott a kiáltó gazság lesz a mérce. Ahol pedig gazság uralkodik, Isten nem is kell büntessen, mert az emberek egymást büntetik, egymást szenvedésre, fájdalomra és halálra ítélik.

Az elmondottak alapján csak egy kérdés marad: hogyan kell nekünk viselkednünk ilyen helyzetben? Mi a mi feladatunk? Mit kell tennünk? A felolvasott igerész egy romlott társadalomról beszél, ahol senki sem keresi Istent, mindenki a saját útját járja. De ebben a romlott társadalomban is ott van Isten embere, a próféta, aki tolmácsolja Isten akaratát a népnek. Figyeljük csak meg, hogyan szólítja meg a próféta Istent: „Dalt éneklek kedvesemről,

szerelmesem szőlőjéről.” A próféta kedvesének, egyes fordítások szerint barátjának nevezi Istent. A próféta ismeri Istent, mint a szerelmesek, benne gyönyörködik, az ő akaratát keresi és aszerint cselekszik. Tudva azt, hogy Isten mennyi jóval elhalmozott bennünket, mennyi veszedelemtől megóvott és hogyan gondoskodott rólunk születésünktől fogva, mi is barátunknak, kedvesünknek nevezhetjük Istent. És úgy is kell viselkednünk vele, ahogy a legszeretettebbel viselkedünk: hallgatnunk kell törvényére, figyelniünk kell szavára. Életünket az iránta érzett hála kell meghatározza.

Mi Isten szőlője vagyunk. Isten bennünket is kövér földbe ültetett, amit fölásott és megtisztított a kövektől. Tornyot emelt, sajtót vágott. Nemes vesszőknek teremtett, ezért elvárja, hogy jó szőlőt teremjünk. Mindent megad feladataink elvégzésére. Ezért hát teremjünk jó szőlőt, legyünk Isten gyönyörű ültetvénye, amelyen a törvényesség és az igazság uralkodik. Ámen.